

Exordium

Påskedag bringer sol i tårevåte ansikter. Det lysner av dag for mennesker som bærer tungt. Dette var dagen da alt snudde.

Få dager før høytiden var vi tre som satt i sakristiet her i kirken og snakket sammen om påskedagens gudstjeneste. Den tredje var kirketjenervikar. Han gledet seg til å oppleve denne dagen, for påskedag var den flotteste dagen han visste i kirken. Vi andre kunne ikke annet enn å være enige. Det er noe med påskesangene, det glade budskapet, den gode stemningen. Det hersker en glad optimisme av vår og spirekraft. Påskedagen forkynnes det gode budskapet om seier, om forsoning og nåde.

I dag er han ikke mer blant oss, vår kirketjenervikar. Påskedagen gjør at vi likevel kan glede oss med ham, om enn i sorg. Jesu oppstandelse fra de døde har grepet inn i våre liv og gjort noe avgjørende nytt med vår død. Døden har ikke lenger herredømme over den som er i Jesus Kristus.

«Men vi er ved godt mot», skriver apostelen Paulus, «og helst vil vi være borte fra kroppen og hjemme hos Herren.» 2Kor 5,8. Noen er der nå. Vi skal få tro at hver den som lever og dør i troen på Herren har del i hans seier.

I vår verden hersker ennå det som er tungt og trist og leit. Slik er det, og slik vil det være så lenge tiden består. Men Jesu seier er også vår seier. Det er den store trøsten.

Påskedagens evangelium skal synges ut i dag. Det er et faktum at Jesus stod opp av sin grav. Det er gjenstand for tro, men det er like fullt et faktum at Jesus lever i dag. La oss reise oss opp og hylle ham som er til stede midt iblant oss. La oss synges vårt høytidsvers: Han er oppstanden, store bud.

Høytidsvers: 177 Han er oppstanden, store bud

Han er oppstanden, store bud!
Min Gud er en forsonet Gud,
min himmel er nå åpen!
Min Jesu seierrike død
fordømmelsenes piler brøt
og knuste mørkets våpen!
Å røst, min trøst!
Ved hans seier, som jeg eier, helved bever.
Han var død, men se, han lever!

Prekentekest: Matt 28,1-10

Da sabbaten var over og det begynte å lysne den første dag i uken, gikk Maria Magdalena og den andre Maria for å se til graven. Med ett kom det et kraftig jordskjelv, for en Herrens engel steg ned fra himmelen, gikk fram og rullet steinen til side og satte seg på den. Han var som lynet å se til, og

drakten var hvit som snø. Vaktene skalv av redsel da de så ham, og de ble liggende som døde.

Men engelen tok til orde og sa til kvinnene: «Frykt ikke! Jeg vet at dere søker Jesus, den korsfestede. Han er ikke her, han er oppstått, slik som han sa. Kom og se stedet hvor han lå! Skynd dere av sted til hans disipler og si: Han er stått opp fra de døde og går i forveien for dere til Galilea; der skal dere få se ham. - Nå har jeg sagt dere det.»

De skyndte seg da bort fra graven med frykt og stor glede, og løp for å fortelle det til disiplene. Da kom Jesus mot dem og sa: «Vær hilset!» De gikk fram og omfavnet hans føtter og tilbad ham. Jesus sa til dem: «Frykt ikke! Gå og si til mine brødre at de skal dra til Galilea. Der skal de se meg.»

Slik lyder Herrens ord.

Det begynte å lysne

«Da sabbaten var over og det begynte å lysne den første dag i uken, gikk Maria Magdalena og den andre Maria for å se til graven.» Slik begynner påskedagsberetningen hos Matteus. Det var nok med tunge skritt de gikk denne første påskedag. Hva venter man å finne på en kirkegård? Graver, store steiner, gravstøtter, massive tunge ting av steindødt materiale, påminnelser om at livet definitivt er over for dem som har sitt minnesmerke blant døde. Slik var nok også sinnsstemningen denne morgenen; tung og dødstrett. Det hadde vært en redselsfull påske, den verste noen sinne.

Kvinnene var på vei mot en lukket grav. Pilatus hadde latt steinen sikre med segl og vaktmannskap for å hindre at noen skulle stjele den døde Jesus. Pilatus av alle, hadde fått vite et rykte om at Jesus skulle stå opp av sin grav. Nå ville han forhindre at noen stjal liket for siden å hevde at Jesus hadde stått opp fra de døde. Så langt lå alt til rette for at denne søndagen var én i rekken av dager med ro og orden i denne utkanten av Romerriket.

Gud ville det annerledes. Engler og jordskjelv. Et veldig arrangement satt i scene fra himmelen, slik vi kjenner det fra også andre avgjørende hendelser i frelseshistorien. Jesus var allerede oppstått. Gud lot steinen bli veltet. Vi som lever i dag og mennesker til alle tider, trengte at det var noen som så og møtte. Kvinnene skulle se at graven var tom. De skulle se med egne øyne og fortelle; oppstandelsen var fysisk og legemlig.

Jeg tror ikke det var noen umiddelbar påskemorgen slukker sorgen, men det begynte å lysne av dag. «Frykt ikke. Kom og se stedet hvor han lå! Han er ikke her, han er oppstått, slik som han sa.» Det gikk fra sorg til glede i tidlige morgentimer. Visst hadde Jesus sagt det på forhånd. «Skynd dere av sted til hans disipler og si: Han er stått opp fra de døde og går i forveien for dere til Galilea; der skal dere få se ham.» Kvinnene hadde søkt Jesus på feil adresse.

Han var ikke lenger blant døde. Han var ikke lenger én fra fortida. Jesus hadde gått i forveien. Fra nå av hørte han framtida og håpet til.

Påskefrykt og stor glede

Evangeliet ble båret på raske føtter med frykt og stor glede, slik møtet med det hellige både tiltrekker og skremmer. Når Gud åpenbarer seg er det skremmende. Gud er ikke vår likemann. I møte med ham legger vi av den kameratslige tonen, og bøyer oss i ærefrykt og respekt. Mennesket blir så lite og så uverdigg i møte med den hellige Gud.

Påskefrykt – et sjeldent ord, påskefrykt og stor glede i møte med det himmelske og hellige, og i møte med det glade budskap. Annerledes var det for soldatene. De skalv av redsel og ble liggende som døde. De opplevde påskefrykt og redsel, for det står skrevet: «Det er forferdelig å falle i den levende Guds hender!» Hebr 10,31. Dette hadde vært vår alles skjebne hvis det ikke var for Jesus.

Det som skilte mennesker og Gud ville Gud ta bort, synden måtte sones. Noen måtte rammes av Guds vrede over menneskehetens synd. Men hvem skulle gjøre det? Alle mennesker var jo allerede skyldige og syndere.

Det fantes bare én rettfærdig, én som kunne sone stedfortredende. Gud måtte gjøre det. Den hellige og rettfærdige måtte selv sone for våre synder. «Han som ikke visste av synd,» Jesus Kristus, «har han gjort til synd for oss, for at vi i ham skulle få Guds rettfærdighet.» 2Kor 5,21. Guds enbårne Sønn, født inn i vår verden, tok all verdens synd på seg og sonte den da han døde på korset. Det var Gud som tok initiativet. Det var Gud som så rekkevidden av menneskehetens fatale valg. «Det var Gud som i Kristus forsonet verden med seg selv, slik at han ikke tilregner dem deres misgjerninger.» 2Kor 5,19. Den uskyldige led i den skyldiges sted for at den skyldige skulle gå fri. Og den skyldige, det er deg og meg.

Uten Jesu død og oppstandelse ville det vært påskefrykt og redsel for alle. Men takket være påskemorgen kan vi synge og vite det er sant: «Bøtt er brøden, død er døden, død er døden som syndens sold!» NoS. 184.

Da Jesus døde på korset, revnet forhenget i templet i to, fra øverst til nederst. På symbolsk måte viste dette til en helt ny virkelighet. Teppet som skilte mellom Det hellige og Det aller helligste ble borte. Synden som skilte mennesket fra fellesskap med Gud ble borte. Fra nå av kunne mennesker få tilgang til Det aller helligste, tilgang til den hellige Gud som nå er vår Far. Jesu død banet vei for forsoning.

Det sanne evangelium

Hele vår tro står og faller med dette; er det sant at Jesus stod opp av graven? For er det sant, da gjelder alt dette vi nå har hørt. Og heldigvis, Gud sørget for vitner. Kvinnene ved graven fikk snart møte den oppstandne. Disiplene fikk

møte ham. Paulus skriver i sitt første brev til menigheten i Korint: «Deretter viste han seg for mer enn fem hundre brødre på en gang. Av dem lever de fleste.» 1Kor 15,6. Med andre ord, ta kontakt, spør dem som har møtt den oppstandne Jesus, hør deres vitnesbyrd! Dette var trolig skrevet mindre enn 20 år etter påskens dramatiske hendelser. For en unik mulighet de hadde i de første kristne menighetene. De kunne snakke med øyenvitner direkte. Visst var det sant!

Konsekvensene av oppstandelsen er enorme! Skal tro om det fullt og helt har gått opp for oss? Når vi går blant steinstøtter og minnesmerker og ser til våre kjæres graver. Da ser vi bare jord og muld og stein, død og ikke liv. Men Jesus stod opp av sin grav for aldri mer å dø. Han er den første grøden, den første delen av avlingen som spirer om våren. Paulus bevitner: «Nå er Kristus stått opp fra de døde, som førstegrøden av dem som er sovnet inn.» 1Kor 15,20. Det betyr at som Jesus stod opp legemlig, vil alle som siden døpes til samfunn med ham, og som lever og dør i troen på sin Frelser, en dag stå legemlig opp av sin grav.

Vi kjenner alle på begrensninger her. Kroppen forfaller med årene, vi er underlagt naturens krefter og lovmessigheter. Oppstandelsen sprenger begrensningene. Gud som skaper med sitt ord skal en gang kalle oss tilbake til liv som aldri mer dør. Vi bærer dette nyskapte livet i oss i dag, la oss gi det livsrom og næring! La oss bære påskens glade budskap ut av kirken i dag. Et vitnesbyrd om Jesus, et ord om ham som gir oss ny kraft og liv med mening. Jesus lever!

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.